

TARPTAUTINIS BESTSELERIS

*Psichologinis romanas apie motinystės galią, jaunos meilės
karštligiškumą ir beribio tobulumo pavojų.*

Reese Witherspoon

goodreads
geriausias
2017 m.
romanas

Tobuli gyvenimai liepsnoja skaisčiau

Celeste Ng

baltos lankos

Celeste Ng

Tobuli gyvenimai liepsnoja skaisčiau

romanas

Iš anglų kalbos vertė Jovita Groblytė-Hazarika

baltos lankos

Tą vasarą Šeiker Haitse visi tik apie tai ir kalbėjo: jauniausia Ričardsonų duktė Izabelė išprotėjo ir padegė namą. Visą pavasarį netilo kalbos apie mažąją Mirabelę Makalau – arba, priklausomai nuo to, kieno pusę palaikėi, apie Mei Ling Čou – ir štai pagaliau nutiko šis tas naujo ir sensacingo. Tą gegužės šeštadienį po „Heinen’s“ prekybos centrą su pirkinių vežimėliais vaikštinėjantys pirkėjai išgirdo, kaip kaukdami pralėkė ugniagesių sunkvežimiai ir svirdami ties posūkiiais nuskriejo link ančių kūdros. Ketvirtis po dvylikos raudona keturių ugniagesių automobilių eilė išsirikiavo Parklando prospekte, kur liepsnos rijo visus šešis Ričardsonų namo miegamuosius, ir pusės mylios atstumu galėjai matyti virš medžių kylantį tirštą juodų dūmų kamuolį. Vėliau žmonės sakys, kad jau seniai buvo galima šį tą nujausti: Izė buvo kvanktelėjusi, Ričardsonų šeimyna visada atrodė *neaiški*, vos išgirdus sirenas buvo *aišku*, jog nutiko kažkas siaubingo. Bet, saivime suprantama, vėliau, kai Izė dings, nebebus kam jos apginti ir žmonės galės kalbėti bet ką – tą jie ir darė. Tačiau atvykus ugniagesiams kurį laiką niekas nesuprato, kas vyksta. Kaimynai ėmė burtis prie laikinos užtvaros – už kelių šimtų metrų skersai kelio pastatyto policijos automobilio – ir mėgindami prasibrauti kuo arčiau stebėjo ugniagesius, kurie, matydami, kokia beviltiška padėtis, paniurusiais veidais vyniojo vandens žarnas. Tik

kitoje gatvės pusėje telkšančioje kūdroje plūduriuojančių ančių nė kiek nesujaudino kilęs sambrūzdis ir jos toliau ramiai ieškojo žolių kaišiodamos galvas po vandeniu.

Ponia Ričardson stovėjo medžių pavėsyje prie kaklo spausdama išblukusio melsvo chalato apykaklę. Kai įsijungė dūmų detektoriai, buvo jau vidurdienis, bet ji dar miegojo. Vakar vėlai atsigulė ir leido sau ryte nesikelti teisindamasi, kad po sunkios dienos nusipelnė pamiegoti ilgiau. Vakare ji pro langą viršuje stebėjo, kaip nuo namo pagaliau pajudėjo automobilis. Arklio pasagą primenantis ilgas įvažiavimas, išlinkęs nuo kelkraščio iki pagrindinių durų ir namo galo, driekėsi kelias dešimtis metrų nuo gatvės, kurios beveik nesimatė net ir gegužės mėnesį; be to, buvo aštunta vakaro, beveik tamsu. Bet ji atpažino nedidelį rusvą nuomininkės Mijos golfą šviečiančiais žibintais. Atsilapoję keleivio durelės ir išlindo liekna figūra: tai buvo Perla, Mijos paauglė dukra. Automobilio vidus nušvito tarsi šešėlių dėžutė, bet buvo beveik iki lubų užgriozdintas, todėl ponja Ričardson žiūrėjo tik blyškius Mijos galvos kontūrus ir ant viršugalvio styrantį netvarkingą plaukų kuokštą. Perla pasilenkė prie pašto dėžutės ir ponja Ričardson įsivaizdavo, kaip durelės tykiai girgžteli atidaromos, o paskui uždaromos. Perla išsoko į automobilį ir užtrenkė dureles. Raudoni stabdžių žibintai užsižiebė, tada užgeso ir automobilis iš lėto pajudėjo į temstantį vakarą. Ponia Ričardson su palengvėjimu nusileido žemyn prie pašto dėžutės ir sugraibė ant žiedo suvertus raktus ir raštelį. Ryte planavo patikrinti nuomojamą namą Vinslou gatvėje, nors ir žinojo, kad jos jau bus išvykusios.

Todėl ponja Ričardson ir leido sau ilgiau pamiegoti, o dabar, pusę pirmos, stovėjo ant pievelės užsimetusi chalata, išsyrusi į sūnaus Tripo teniso batelius ir žiūrėjo, kaip iki pamatų dega jos namas. Pabudusi nuo spiegančių dūmų detektorių ji

puldinédama nuo vieno kambario prie kito ieškojo Tripo, Leksės ir Mudžio. Akimirką dingtelėjo, kad nepasigedo Izės, tarsi ir taip būtų akivaizdu, jog tai jos darbas. Miegamieji buvo tušti, tvyrojo benzino kvapas, o ant kiekvienos lovos tiesiai per vidurį spragsėjo po nedidelį laužą, tarsi čia būtų prasinešusi išprotėjusi skautė. Kol ponias Ričardson patikrino svetainę, šeimos kambarį, poilsio zoną ir virtuvę, dūmai pasklido po visą namą ir išbėgusi į lauką ji pagaliau išgirdo artėjančias sirenas ugniagesių, kuriuos iškvietė namų apsaugos sistema. Pasiekusi įvažiavimą pastebėjo, kad nėra nei Tripo džipo, nei Leksės eksplorero, nei Mudžio dviračio, nei, aišku, vyro sedano. Šeštadienio rytais jis paprastai važiuodavo į biurą užbaigti savaitės darbų. Kas nors turės paskambinti jam į darbą. Tada prisiminė, kad Leksė, ačiū Dievui, praeitą naktį liko nakvoti pas Sereną Vong. Kilo klausimas, kur išėjo Izė. Tada pagalvojo, kur sūnūs, kaip juos surasti ir pranešti, kas įvyko.

*

Ponios Ričardson baimės pasitvirtino ne iki galo: užgesinus gaisrą paaiškėjo, kad namas sudegė ne iki pamatų. Išdegė visi langai, bet liko drėgnos, pajuodusios plytų sienos ir didžioji dalis stogo, ant kurio lyg žuvies žvynai švietė permirkusios tamsios šiferio plokštės. Ričardsonai dar kelias dienas negalės įeiti į vidų, kol priešgaisrinės apsaugos inžinieriai tikrins likusias pertvaras, bet net ir nuo pievelės – arčiausiai, kiek leido prisiartinti geltona įspėjamoji juosta, – matyti, kad viduje liko nedaug kas gelbėtina.

– Dieve mano, – sumurmėjo Leksė.

Ji buvo užsikorusi ant savo automobilio, stovinčio kitoje gatvės pusėje ant žolės prie ančių kūdros, stogo. Jiedvi su Serena dar miegojo susiglaudusios nugarą nugaron ant dvigulės lovos,

kai šiek tiek po pirmos valandos ponis Vong papurtė už peties ir sušnibždėjo:

– Lekse. Lekse, brangioji. Pabusk. Skambino tavo mama.

Jos iki antros valandos nakties kalbėjosi – kaip ir visą pavasarį – apie mažąją Mirabelę Makalau ir ginčijosi, ar teisėjas priėmė teisingą sprendimą: patikėti globą naujiesiems tėvams ar gražinti mergaitę tikrajai motinai.

– Dėl Dievo meilės, jos tikrasis vardas net ne Mirabelė Makalau, – galiausiai tarė Serena ir abi nugrimzdo į slegiančią, neramią tylą, kol galiausiai užmigo.

Dabar Leksė stebėjo, kaip iš jos miegamojo lango, žiūrinčio į pievelės pusę, virsta dūmų kamuolys, ir prisiminė viską, ko nebeliko. Visus savo teniso marškinėlius spintelėje, kiekvienus džinsus spintoje. Visus nuo šeštos klasės Serenos rašytus raštelius, kuriuos susukusi į ritinėlius laikė batų dėžutėje po lova; pačią lovą, paklodes ir savo suanglėjusią antklodę. Rožių puokštelę, kurią per absolventų susitikimo vakarą padovanojo Brajanas; ji kabėjo padžiauta, o tamsiai raudoni žiedlapiai buvo nusidažę suskretusio kraujo spalva. Dabar iš jų teliko pelenai. Važiuodama pas Sereną, Leksė buvo pasiėmusi rūbų ir staiga suprato, kad jai pasisekė labiau nei kitiems šeimos nariams: ant užpakalinės sėdynės mėtėsi krepšys su daiktais, džinsai, dantų šepetėlis. Pižama. Ji pažvelgė į brolius, į mamą, kuri įsisiautusi į chalata stovėjo ant pievelės, ir pagalvojo: „Jie tiesiogine to žodžio prasme neturi nieko, tik tai, kuo vilki.“ *Tiesiogine to žodžio prasme* buvo vienas mėgstamiausių Leksės pasakymų, kurį ji vartodavo net ir tada, kai situacija būdavo tikrai ne tiesioginė. Dabar – nors kartą – tai buvo daugmaž teisybė.

Šalia sėdintis Tripas nervingai braukė sau per plaukus. Saulė buvo jau aukštai ir jo plaukai nuo prakaito žaviai garbanojosi. Sirenų kauksmą jis išgirdo žaisdamas krepšinį bendruomenės

klube, bet nieko ypatingo nepagalvojo. (Širynt buvo ne juokais susimąstęs, bet, tiesą pasakius, greičiausiai ir šiaip nebūtų nieko pastebėjęs.) O tada, pirmą valandą, kai visi išalko ir nusprendė, kad pakaks žaisti, jis išvažiavo namo. Nenuostabu, kad nuleidęs langus nepastebėjo, jog artėja didžiulis dūmų debesis, ir tik pamatęs kelią užtvėrusį policijos automobilį sumojo, jog kažkas ne taip. Prireikė dešimties minučių išaiškinti, kas esąs, o tada gavo leidimą pasistatyti džipą kitoje gatvės pusėje nuo namo, kur jau stovėjo Leksė su Mudžiu. Visi trys išsirikiavo ant automobilio stogo paeiliui, kaip visose šeimos nuotraukose, kurios kažkada kabėjo prie laiptų, o dabar buvo virtusios pelenais. Leksė, Tripas, Mudis – abiturientė, vienuoliktokas, dešimtokas. Jie jautė, kad trūksta devintokės, juodos avies, keistuolės Izės, nors nė vienam nekilo abejonių, kad ši tuštuma laikina.

– Ką ji sau manė... – sumurmėjo Mudis, o Leksė pasakė:

– Net ir *ji* supranta, kad šįkart peržengė ribas, todėl ir pabėgo. Kai grįš, mama ją užmuš.

– Kur mes apsistosime? – paklausė Tripas.

Visi susimąstė ir trumpam stojo tylą.

– Eisime į viešbutį ar kur kitur, – galiausiai pasakė Leksė. – Man regis, Džošo Tramelio šeimyna taip darė.

Visi buvo girdėję tą istoriją: prieš keletą metų jaunesnių klasių moksleivis Džošas Tramelis užmigo prie degančios žvakės ir supleškino tėvų namus. Mokykloje ilgai sklandė gandai, kad tai buvo visai ne žvakė, o kanapių suktinė, bet ugnis taip nusiaubė namą, kad išsiaiškinti nepavyko, o Džošas tvirtai laikėsi istorijos apie žvakę. Iki šiol visi jį laikė *tu kvailiu entuziastu, kuris sudegino namą*, nors tai įvyko prieš šimtą metų, o Džošas neseniai su pagyrimu baigė valstybinę Ohajo mokyklą. Aišku, dabar Džošo Tramelio sukeltas gaisras jau nebebus žymiausias Šeiker Haitse.

– Į vieną kambarį? Visi?

– Koks skirtumas. Į du kambarius. Arba apsisistosime ambasadoriaus apartamentuose. Nežinau.

Leksė pirštais pabarbeno į kelį. Jai taip norėjosi užsirūkyti, bet po to, kas ką tik nutiko, juolab motinos ir dešimties ugnia-gesių akivaizdoje nedrįso prisidegti cigaretės.

– Mama su tėčiu sugalvos. O apmokės draudimas.

Nors Leksė nelabai nutuokė, kaip veikia draudimas, tai atrodė visai tikėtina. Bet kokių atveju tai ne jų, o suaugusiųjų reikalas.

Paskutiniai ugniagesiai išėjo iš namo nuo veidų traukdami kaukes. Didžioji dalis dūmų išsisklaidė, bet vis dar buvo tvanku, kaip vonioje po ilgo ir karšto dušo. Automobilio stogas vis labiau kaito ir Tripas, nuleidęs kojas ant priekinio stiklo, šlepečių kulnais bakstelėjo į valytuvus. Tada nusijuokė.

– Kas juokingo? – pasidomėjo Leksė.

– Tiesiog įsivaizduoju, kaip Izė bėgioja degindama deg-tukus, – pasakė jis ir purkštelėjo. – Kvaiša.

Mudis pirštais barbeno į automobilio stogą.

– Kodėl visi tokie tikri, kad tai jos darbas?

– Nagi, – pasakė Tripas ir nušoko nuo automobilio. – Tai tikrai Izė. Juk mes visi esame čia. Mama čia. Tėtis pakeliui. Ko trūksta?

– Na, taip, Izės nėra. Bet argi tik ji gali būti už tai atsakinga?

– *Atsakinga?* – įsiterpė Leksė. – Izė?

– Tėtis buvo darbe, – pradėjo vardyti Tripas. – Leksė – pas Sereną. Aš buvau Sasekse ir žaidžiau krepšinį. O tu?

Mudis sudvejojo.

– Aš dviračiu išvažiavau į biblioteką.

– Taigi. Matai? – Tripui viskas atrodė akivaizdu. – Namie buvo tik Izė su mama. O mama miegojo.

– Gal įvyko trumpasis jungimas. Arba kas nors neišjungė viryklės.

– Ugniagesiai sakė, kad visur pilna lauželių, – pasakė Leksė. – Daugybė ugnies židinių. Gali būti, kad buvo panaudotas katalizatorius. Tai ne nelaimingas atsitikimas.

– Visi žinome, kad jai visada buvo ne visi namie, – atsi-
rėmęs į automobilio dureles pareiškė Tripas.

– Tu nuolat prie jos kabinėjiesi, – nenusileido Mudis. – Gal todėl ji ir elgiasi taip, tarsi būtų *ne visi namie*.

Kitoje gatvės pusėje gaisrininkų automobiliai ėmė vynioti vandens žarnas. Trys Ričardsonų vaikai toliau stebėjo, kaip ugniagesiai pasidėję kirvius nusivelka aprūkčius geltonus apsiaustus.

– Kas nors turėtų pabūti šalia mamos, – pasakė Leksė, bet nė vienas nepasijudino.

Po kiek laiko Tripas pasakė:

– Kai mama su tėčiu suras Izę, uždarys į psichiatrijos ligoninę visam likusiam gyvenimui.

Niekas nepagalvojo apie Miją su Perla, kurios visai neseniai išvyko iš namo Vinslou gatvėje. Stebėdama, kaip ugniagesių vadas skrupulingai užsirašinėja pastabas į aplanką, ponja Ričardson visiškai pamiršo buvusias nuomininkes. Ji apie tai dar neužsiminė nei vyrui, nei vaikams; Mudis ryte pastebėjo, kad jų nėra, bet vis dar nesuprato, kaip į tai reaguoti. Parklando prospekto tolumoje pasirodė ir ėmė artėti mėlynas taškas – tėvo BMW.

– Kodėl tu toks tikras, kad ją suras? – paklausė Mudis.

Praeitą birželį, kai Mija su Perla įsikėlė į nedidelį nuomojamą Ričardsonų namą Vinslou gatvėje, nei ponis Ričardson (oficiali namo savininkė), nei ponas Ričardsonas (jis įteikė raktus) apie tai per daug nesusimąstė. Jie žinojo tik tiek, kad pono Varenos nebus ir kad pagal pateiktą Mičigano vairuotojo pažymėjimą Mijai trisdešimt šešeri. Abu pastebėjo, kad ant jos kairės rankos nematyti vestuvinio žiedo, nors kiti pirštai apmaustyti žiedais: ant smiliaus – didžiulis ametistas, ant mažojo pirštelio – žiedas iš sidabrinio šaukštelio koto, o ant nykščio užmauto žiedo akutė poniai Ričardson pasirodė labai panaši į skystąjį kristalą. Tačiau moteris atrodė gana miela, kaip ir jos romi penkiolikmetė dukra Perla ilga tamsia kasa. Nuomos mokestį už pirmą ir paskutinį mėnesį bei užstatą Mija sumokėjo dvidešimties dolerių kupiūromis, kurių susidarė visas šūsnis, ir jų rusvos spalvos golfas, kuris jau tada buvo gerokai aplamdytas, nupukšėjo Parklando prospektu į Šeiker Haitso pietus, kur namai labiau prisišlięję vienas prie kito, o kiemai mažesni.

Vinslou gatvėje driekėsi ilga eilė dvibučių namų, tačiau stovėdamas ant šaligatvio to nebūtum pasakęs. Iš lauko matėsi tik vienos pagrindinės durys, viena lempa prie įėjimo, viena pašto dėžutė, vienas namo numeris. Gal ir būtum pastebėjęs du elektros skaitiklius, bet savivaldybės nutarimu jie kartu su garažais buvo paslėpti už namo. Tik įėjus į prieangį pasimatydavo

dvejos vidinės durys – vienos vedė į viršutinį butą, o kitos į apatinį – ir bendras rūšys apačioje. Visuose namuose Vinslou gatvėje gyveno po dvi šeimas, bet iš lauko atrodė, kad gyvena po vieną. Namai sąmoningai taip suprojektuoti. Gyventojai galėjo nesigėdyti, kad gyvena dviejų butų name – kad patys nėra savininkai, o tik nuomoja, – o miesto architektai išsaugojo gatvės vaizdą, nes visi žinojo, kad nuomojamų namų rajonai yra ne tokie patrauklūs.

Šeiker Haitas buvo būtent toks. Čia galiojo savos taisyklės, daugybė taisyklių, nurodančių, kas galima, o ko ne, ir apsigyvenus naujuosiuose namuose Mijai su Perla teko su jomis susipažinti. Jos išmoko taisyklingai rašyti savo naująjį adresą: Vinslou gatvė 18434, *VIRŠUS* – tas žodelis užtikrino, kad joms skirti laišakai pasieks jų butą, o ne nukelias į apačią, ponui Jangui. Jos sužinojo, kad nedidelis žolės lopinėlis tarp šaligatvio ir gatvės vadinamas *pievele* – nes prie kiekvieno namo augo po jauną norveginių klevą, pagyvinantį vaizdą, – ir kad penktadienio rytais ant jos niekas neišvelka šiukšlių konteinerio, kad jis paliekamas už namo, idant neužgriozdintų šaligatvio ir negadintų vaizdo. Pro kiekvieną įvažiavimą prazvimbdavo dideli skuteriai, vairuojami oranžiniais kombinezonais vilkinčių vyrų, kurie surinkdavo šiukšles anapus namo ir sukraudavo į didesnę gatvėje lūkuriuojantį sunkvežimį; Mija ištisus mėnesius negalėjo pamiršti, kaip pirmą penktadienį Vinslou gatvėje ją išgąsdino pro virtuvės langą pralėkęs riaumojantis skuteris, kuris priminė išibėgėjusį ugninį golfo vežimėlį. Ilgainiui jos prie to priprato, kaip priprato ir prie atskiro garažo, stovinčio gerokai už namo, – vėlgi, kad negadintų gatvės vaizdo, ir išmoko nešiotis skėtį, kad per lietu būgdamos prie automobilio nesušlaptų. Vėliau, kai ponas Jangas liepos mėnesį porai savaičių išvyko į Honkongą aplankyti motinos, naujakurės sužinojo, kad nenujovęs pievelės sulauksi mandagaus, bet

griežto laiško iš savivaldybės, kuriame primenama, jog žolė prie namo aukštesnė nei penkiolikos centimetrų; jos nenuėjus savivaldybė po trijų dienų pati tai padarys, bet ši paslauga kainuos šimtą dolerių. Joms teko išmokti daug taisyklių.

Egzistavo ir daugiau taisyklių, kurių Mija su Perla dar ilgai nežinojo. Pavyzdžiui, nurodymas, kokia turi būti namo spalva. Savivaldybė turėjo pagalbinę lentelę, kuria remiantis visi namai buvo suskirstyti pagal stilių – Tiudorų, angliškojo arba prancūziškojo, – ir architektams bei namų savininkams būdavo pateikiama atitinkama spalvų paletė. Angliškojo stiliaus namus buvo galima dažyti tik pilkšvai melsvos, samanų žalsvos arba gelsvai rudos spalvos atspalviais, kad visos gatvės atrodytų estetiškai; Tiudorų stiliaus namų tinkas turėjo būti dažomas tam tikru kreminės spalvos atspalviu, o sienų sijos – vienoda tamsiai ruda spalva. Šeiker Haitse viskas buvo suplanuota. 1912 metais, kai buvo projektuojamas miestas – tai viena pirmųjų suplanuotų bendruomenių šalyje, – mokyklos buvo statomos taip, kad vaikams nereiktų kirsti nė vienos didelės gatvės; šalutinės gatvės išliejo į pagrindinius prospektus, kuriuose buvo strategiškai išdėstytos greitojo susisiekimo su Klivlando senamiesčiu transporto stotelės. Miesto devizas – *tiesiogine to žodžio prasme*, kaip pasakytų Leksė – skambėjo taip: „Dauguma bendruomenių susikuria neplanuotai, bet geriausios tos, kurios suplanuotos“, su potekste, kad viskas gali – ir turi – būti suplanuota ir kad taip gyvenant galima išvengti netinkamų, nemalonių ir pražūtingų įvykių.

Tačiau pirmosiomis savaitėmis Mija ir Perla pastebėjo ir malonesnių dalykų. Kol valė, perdažė kambarius ir dėliojo daiktus, sužinojo, kad šalia yra Vinčelio, Latimorės ir Lynfildo gatvės. Sužinojo, kaip išdėstytas vietinis prekybos centras „Heinen’s“, kuriame, kaip sakė Mija, su pirkėjais elgiamasi kaip su aukštuomene. Ten nereikėjo pačiam stumti pirkinių vežimėlio

į automobilių aikštelę: išlygintais medvilniniais marškiniiais vilkintis patarnautojas užkabindavo ant vežimėlio numerį, o tau įduodavo atitinkamą raudonos ir baltos spalvų kortelę. Turėjai užkabinti tą kortelę ant savo automobilio lango, o privažiavus prie pagrindinio parduotuvės įėjimo kitas patarnautojas atstumdavo tavo vežimėlį, tvarkingai sukraudavo pirkinius į bagažinę ir už tai neimdavo arbatpinigių.

Dar sužinojo, kad Lomondo ir Užuovėjos gatvių kampe yra pigiausia degalinė – ten degalai kainavo centu pigiau nei kitur; kur yra vaistinių ir kuriose duoda dvigubų kuponų. Taip pat išsiaiškino, kad netoliese esančių Klivland Haitso, Varensvilio ir Bičvudo rajonų gyventojai nereikalingus daiktus palieka ant šaligatvio kaip paprasti žmonės ir kuriomis dienomis kuriose gatvėse surenkamos šiukšlės. Sužinojo, kur nusipirkti plaktuką, atsuktuvą ir skardinę dažų su šepetuku, – viso to galėjai įsigyti Šeikerio technikos priemonių parduotuvėje, bet tik nuo pusės dešimtos ryto iki šeštos valandos vakaro, nes paskui savininkas išsiųsdavo darbuotojus namo vakarieniauti.

O Perla sužinojo apie namo šeimininkus ir apie Ričardsonų vaikus.

Mudis buvo pirmasis iš Ričardsonų, išdrįšęs aplankyti namą Vinslou gatvėje. Jis nugirdo mamos ir tėvo pokalbį apie naująsias nuomininkes.

– Ji kažkokia menininkė, – pasakė ponias Ričardson, o kai ponas Ričardsonas paklausė, kokia, juokdamasi pridūrė: – Kuriai sunkiai sekasi.

– Viskas gerai, – patikino ji vyrą. – Iškart paliko užstatą.

– Tai dar nereiškia, kad mokės nuomą, – pasakė ponas Ričardsonas, bet abu žinojo, kad jiems svarbu ne pinigai, nes už viršutinį butą ėmė vos tris šimtus dolerių per mėnesį ir ta suma tikrai neturėjo įtakos jų gyvenimui. Ponas Ričardsonas buvo

advokatas, o ponia Ričardson dirbo vietos dienraštyje *Sun Press*. Namas Vinslou gatvėje priklausė jiems ir buvo išmokėtas; ponios Ričardson tėvai jį pirkto kaip investiciją, kai ji dar buvo paauglė. Nuomos mokestis jai padėjo užbaigti Denisono universitetą, o paskui, kaip pasakė ponios mama, buvo mėnesinė parama jai pradėjus dirbti žurnaliste. Ištekėjus už Bilo Ričardsono ir tapus ponia Ričardson tie pinigai padėjo sukaupti užstatą už gražųjį namą Šeiker Haitso mieste – tą patį namą Parklando prospekte, prie kurio ji vėliau stovės ir į kurį žiūrės degantį. Ponia Ričardson namą Vinslou gatvėje paveldėjo prieš penkerius metus, kai vos per kelis mėnesius vienas po kito mirė tėvai. Jie jau kurį laiką gyveno globos namuose, o namas, kuriame ji užaugo, buvo parduotas. Bet namo Vinslou gatvėje nepardavė ir iš jo nuomos padengdavo tėvų priežiūros išlaidas, o dabar ponia Ričardson jį laikė dėl sentimentų.

Ne, svarbu buvo ne pinigai. Dabar nuompinigiai – visi penki šimtai dolerių – kas mėnesį keliaudavo į Ričardsonų atostogų fondą; pernai jie už juos nuvyko į Martos Vynuogyno salą, kur Leksė išmoko geriau plaukti nugara, Tripas apžavėjo visas vietines mergaites, Mudis taip nusvilo saulėje, kad ėmė luptis oda, o Izė verčiama šiaip ne taip galiausiai sutiko nueiti į paplūdimį – apsirengusi, su kerziniiais „Doc Martens“ firmos batais, pikta ir paniurus. Bet iš tikrųjų jie ir taip turėjo daugiau nei pakankamai pinigų atostogoms. Jiems *neriekėjo* pinigų už namą, todėl poniai Ričardson buvo svarbu, *kam* nuomoja. Ji norėjo jaustis daranti gera. Buvo išauklėta daryti gera: jos tėvai kasmet aukodavo fondui „Humane Society“ ir organizacijai UNICEF, taip pat nuolat lankydavosi vietiniuose labdaros renginiuose, o kartą tyliajame „Rotary“ klubo aukcione įsigijo beveik metro aukščio pliušinį meškiną. Poniai Ričardson tas namas buvo tarsi labdaros forma. Už nuomą ji prašė nedaug – nekilnojamas

turtas Klivlande buvo pigus, bet gerame rajone, pavyzdžiui, Šeiker Haitse, butai buvo gana brangūs – ir nuomojo tik tokiems žmonėms, kurie atrodydavo verti, bet kuriems dėl vienos ar kitos priežasties gyvenime ne itin pasisekė. Jai buvo malonu kompensuoti tą skirtumą.

Pirmasis nuomininkas, kurį ponias Ričardson priėmė paveldėjusi namą, buvo ponas Jangas, imigrantas iš Honkongo, kuris atvykęs į Jungtines Amerikos Valstijas nieko nepažinojo, o angliškai kalbėjo tik pavienėmis frazėmis ir su stipriu akcentu. Metams bėgant akcentas sumažėjo tik labai nežymiai ir, jiedviem šnekantis, ponias Ričardson kartais tik linkčiodavo galva ir šypsodavosi. Bet ji jautė, kad ponas Jangas yra geras žmogus; jis daug dirbo – mokykliniu autobusu vežiodavo vaikus į netoliese esančią privačią Lorelio mergaičių mokyklą ir meistraudavo. Gyvendamas vienas ir gaudamas menką uždarbį jis niekaip nebūtų galėjęs sau leisti apsisotiti tokiam gerame rajone. Būtų tekę gyventi susigrūdus ir prastomis sąlygomis kur nors netoli Kaštonų gatvės arba prastame rytinio Klivlando rajone, kuris buvo laikomas kinų kvartalu, kur nuoma buvo įtartina pigi, kas antras pastatas apleistas, o naktį bent kartą pro šalį pralėkdavo kaukiančios sirenos. Be to, ponas Jangas nepriekaištingai prižiūrėjo namą, taisydavo varvančius čiaupus, lopydavo gatvės asfaltą priešais namą, o mažytį kiemą pavertė vešliu daržu. Jis kiekvieną vasarą atnešdavo ponias Ričardson savo išaugintų kininių melionų ir ji, nors neturėjo supratimo, ką daryti su tais žalsvais, susiraukšlėjusiais ir keistai susiraičiusiais vaisiais, vertino dėmesingumą. Ponas Jangas buvo būtent toks nuomininkas, kokio ir norėjo ponias Ričardson: geras žmogus, kuriam ji galėjo daryti gera ir kuris vertino gerumą.

Su viršutiniu butu sekėsi prasčiau. Ten nuomininkai keisdavosi beveik kasmet: iš pradžių gyveno violončelininkas, ką tik

pradėjęs dėstyti Muzikos institute; išsiskyrusi maždaug keturiasdešimties metų moteris; neseniai Klivlando universitetą baigę jaunavedžiai. Ponia Ričardson atrodydavo, kad jiems visiems reikia šiokios tokios paramos. Bet nė vienas ilgai neužsibuvo. Violončelininkas negavo pirmosios pozicijos Klivlando orkestre ir smarkiai nusivylęs išvažiavo iš miesto. Išsiskyrusi moteris po keturis mėnesius trukusio aistringo romano ištekėjo antrą kart ir su naujuoju vyru išsikėlė į pompastiškus naujutėlaičius namus Leikvude. O jaunavedžiai, kurie atrodė tokie nuoširdūs, tokie atsidavę vienas kitam ir taip įsimylėję, negrįžtamai susipyko ir vos po pusantrų metų išsiskyrė, paliko nutrauktą nuomos sutartį, kelias sudaužytas vazas ir tris įtrūkius sienoje sulig galva, kur tos vazos sudužo atsitrenkusios.

Ponia Ričardson nusprendė, kad tai pamoka. Šį kartą bus atsargesnė. Ji paprašė, kad ponas Jangas užtinkuotų sieną, ir neskubėdama ėmė ieškoti naujo, tinkamo, nuomininko. Vinslou gatvės 18434 *VIRŠUS* stovėjo tuščias beveik šešis mėnesius, kol galiausiai įsikėlė Mija Varen su dukterimi. Ji buvo vieniša motina, iškalbinga, artistiška, augino mandagią ir gan dailią dukterį, kuri greičiausiai irgi buvo talentinga.

– Girdėjau, kad Šeikerio mokyklos geriausios visame Klivlande, – atsakė Mija, kai ponia Ričardson paklausė, kodėl jos persikėlė į Šeiker Haitšą. – Perla jau mokosi koledžo lygmens programą. Bet aš neišgaliu jos leisti į privačią mokyklą.

Mija pasisuko į Perlą, kuri stovėjo tuščioje buto svetainėje sunėrusi rankas ir atsakydama į žvilgsnį droviai šyptelėjo. Tas motinos ir vaiko susižvalgymas kažkodėl pakuteno poniai Ričardson širdį. Ji patikino Miją, kad Šeiker Haitso mokyklos tikrai puikios – Perla galėtų rinktis visų dalykų pažengusiųjų mokymo programą; jie turi chemijos laboratorijų, planetariumą, ji galėsianti mokytis penkių kalbų.